

slovenska
DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

Narodnjaki se bomo vedno odločno postavili na stran tistih političnih sil, ki bodo nedvomno podpirale samostojno slovensko državo, krepile narodni ponos, demokracijo in pravni red.

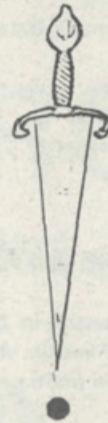
SLOVENEK 26. MARCA 1994.

LETNIK XLIV

MAREC - APRIL 1994

ST. 3-4 NO. 3-4

ET TU BRUTE

JANEZU JANŠA

- narodnemu junaku - borcu za demokracijo, slovenskemu državotvorcu, neustrašenemu branilcu komaj rojene Republike Slovenije pred vdorom necivilizirane jugo-komunistične J.A. - , ki je z genialno sposobnostjo, katero je občudoval ves svet, vključno Pentagon, preprečil nepopisno trpljenje Slovencev, kot ga sedaj že dve leti doživljajo na jugu, ohranil pri življenju na tisoče Slovencev, med njimi politike, ki bi brez njegove uspešne obrambe gotovo končali s kroglo v glavi ali pa viseli na svetilnikih Kongresnega trga,

SMO SLOVENCIZ IZ HVALEŽNOSTI SRAMOTNO ZABODLI BODALO V HRBET -

kot so to naredili Juliju Caesarju rimski senatorji skupno z Brutusom, Caesarjevim najboljšim prijateljem, kateremu je Brutus dolgoval življenje (Tudi Ti, Brutus?! - , ko ga je slovenski parlament kot zločinca v naglici vrgel iz vlade, z namigavanjem, da je baje hotel (kot Caesar) postati diktator, ne da bi mu dali državljansko pravico, katero prakticira ves civilizirani svet: da je človek nedolžen, dokler se mu kaka krivda ali zločin ne dokaže.

Rečeno je bilo, da bo politični umor v senatu vrnil Rimljanom svobodo in demokracijo. V resnici je pa prinesel kaos in revolucijo, ko so člani (drugega) triumvirata zmaterializiranega naroda, ki ni bil več moralno kos izzivu, začeli z medsebojnim obračunavanjem in z barantanjem, po spiskih (proskripcijah) likvidirati svoje politične nasprotnike. Med temi je bil tudi slavni jurist, politik, pisec in govornik Marcus Tullius Cicero.

Kdo so torej bili zarotniki pri verjetno inscinirani Janševi aferi? (V Kanadi se je namreč že pred meseci govorilo, da bo Janša moral "iti".) Najprej tisti Balkanofili, prenovitelji, člani komunistične stranke Slovenije (Z.L.), ki so se v dneh desetdnevne vojne, ko je Janša izpostavljal svoje življenje v obrambo Slovenije, skrivali ali sedeli na plotovih, čakajoč JA, ki bi jih zopet postavila nazaj na komunistično oblast. Že naslednji dan po dogodku v Depali vasi, so v skupščini zavpili: "Odstavite ga! Vtikal se je v civiliste, kar je Bizjakova kompetenca!" Tem so se takoj pridružili nepomembni kričači Odbora za varstvo človeških pravic in seveda člani LDS. Kakor, da ne bi še nikoli slišali o demokratičnih pravicah obdolženih. V izredni hitrici (da bo vse urejeno v odsotnosti Kučana), so kričali po čimprejšnji "eksekuciji". Tudi mediji - z izjemo Dela, Slovenca in RTV - so opravili svoje, čeprav se je že pokazalo, da pretiravajo, ker Smolnikar ni bil resno poškodovan.

Po Janševi trditvi so njegovi agentje hoteli dobiti dokaze Smolnikarjeve zapletenosti v vohunjenje pri T.O. za neko nevojaško osebo ali agencijo. Pri aretaciji so pri njem našli odzivnik ministrstva za notranje zadeve (MNZ), tajne vojaške dokumente, prazne papirje z opremljenimi glavami in originalnimi žigi ministrstva za obrambo (MZO) itd. Tako poroča Slovenec 26. 3. 94. Znano je tudi, da se Smolnikar, čeprav nezaposljen, predstavljal v pogovorih z delavci MZO s policijsko legitimacijo, kar bo moral v tej zadevi v parlamentu gostobesedni minister za notranje zadeve, g. Bizjak, še pojasniti. Na prvi pogled se zdi, da so druge osebe (tudi v civilu) ali agencije lahko vohunile za nekoga proti Janši, Janša pa pri obrambi svojega ministrstva ne bi smel voditi protivohunske službe v obrambo in varnost MZO Republike Slovenije.

KDO SO PA BILI ZAROTNIKI V PARLAMENTU
DNE 28./29. 3. 94 ?

Poleg že omenjenih članov ZL in LDS so bili Janši nenaklonjeni celo nekateri njegovi prijatelji iz desetdnevne vojne, iz Sveta predsedstva za obrambo in nekateri člani Vojnega kabineta (Glej Janša :Premiki, str. 158 in 172!)

Brez rezervacije so ga pa podpirali vsi člani SLS in SDSS, skupno s poslanci drugih strank, ki kažejo zanimanje za formiranje nove sredinsko desničarske koalicije (Demos 2).

"NIKOLI
SE NE BOMO
VDALI!"

JANEZ JANŠA
Premiki, str. 173:
Četrtek, 27. junija 1991
popoldne na RTV JANEZ JANŠA

KAKŠNA JE BILA VLOGA IN OBNAŠANJE SKD V PRIMERU JANŠE?

Hvalevredno je, da so vsi našli dovolj moralne drže in so kljub težkemu položaju glasovali za Janšo, torej tako rekoč proti vladi v kateri sedijo. Pri debati se pa ni izkazal Bizjak, molčeč je pa bil, kot mnogokrat, tudi Peterle. Kljub temu jim socialdemokrati očitajo, da so imeli občutek, da se SKD ni dovolj trdno zavzela za Janšo. Igor Kršinar piše v Slovencu 26. 3. t.l. takole: "Izvršni odbor SKD namreč na četrtkovi seji ni sprejel stališča, s katerim bi se zavzel proti odstavljanju ministra Janše. ZARADI TEGA SO VČERAJ ŽE PROTESTIRALI POSAMEZNI ODBORI TE STRANKE." Lahko bi ugibali, kaj bi storil Drnovšek, če bi mu Peterle zagrozil z izstopom iz vlade, če Janšo ne pusti pri miru (na mestu obrambnega ministra). V sporočilu Medijem je SKD izdala 24. marca javnosti sporočilo, ki je napisano v smislu pragmatizma na tak način, da ga lahko smatrata obe strani konflikta za svojega. Lahko bi ga uvrstili v kategorijo odgovorov, ki jih je dajala vedeževalka Delphijska Pythia, ko je nekemu grškemu vojaku, ki bi moral v vojno in je želel vedeti, če se bo iz nje vrnil, odgovorila: "ŠEL BOŠ VRNIL SE BOŠ NE BOŠ PADEL V VOJNI", pri tem pa pustila vojaku samemu izbiro postaviti vejico PRED ALI ZA BESEDO NE. Dejstvo je, da je vodstvo SKD paradoksnost odločilo, da ostane v vladi "za vsako ceno", kot da se ni nič zgodilo, namesto, da bi iz vlade in koalicije s komunisti izstopili, zahtevali odstop vlade in Kučana in predlagali nove volitve. (Po "Blejski konvenciji LSD" več poslancev že itak ne predstavlja mnenja volilcev!) Morda bi ob takih volitvah SKD zaenkrat res ne zmagala (ni pa nujno!), ohranila bi pa verodostojnost pri narodu, pokončnost in zaupanje v značajnost stranke, kar se bi jim obrestovalo v bodoče. Tako pa skupno s komunisti lezejo vedno globlje v močvirje in blato, iz katerega bo zelo težak povratek. Stranka je ujeta v fazo "diminishing returns", ko še take koncesije levici ne morejo nasititi vedno lačnih volkov, ki jih bodo končno zreducirali v senco stranke brez hrbtnice, zapuščenih od volilcev in naroda. To bo bodočnost SKD, če se takoj ne zdrami in reče: **DOVOLJ!** Morda jo pa bodo krajevni-podeželski odbori SKD, ki so kritični do ljubljanskega vodstva SKD, le rešili!

Za sedanje razmere so pa v veliki meri krivi tudi naivni slovenski volilci, ki so nepremišljeno razmetavali dragocene, s krvjo pridobljene, volilne glasove, ki jim jih je prinesla nova država. S tem so se pred svetom razkrinkali, da jim res manjka demokratična tradicija. Desettisoč demonstrantov pred skupščino v podporo Janši je spodbudno znamenje. Moralo bi jih pa biti desetkrat več!

Ob koncu ponovno upamo, da bodo SKD in druge demokratične stranke našle NEPRISILNO POT POVEZOVANJA V DEMOS II, ki bo prej ali slej dobila zaupnico od naroda in nastopila pot PRAVIČNE, POŠTENE IN NESKORUMPIRANE DEMOKRATSKE VEČINE, KI BO ODPRAVILA KRIVICE IN RAZVELJAVILA NEPOŠTENO PRIDOBLENA PREMOŽENJA UDBOMAFIJE TER GA VRNILA POŠTENIM SLOVENSKIM GARAČEM. Šele takrat bo Republika Slovenija taka, kot smo si jo zamišljali takrat, ko smo za njeno mednarodno priznanje navdušeno manifestirali po celem svetu.

Avguštin Kuk

**slovenska
DRŽAVA**
FOR A FREE SLOVENIA

Subscription rates:
\$15.00 per year
\$ 1.50 single issue
Advertising: \$.45 per agata line

Member of Multilingual Press
Association of Ontario

Member of Canadian
Multilingual Press Federation

Owned and published monthly by Slovenian National Federation of
Canada

Lastnik in izdajatelj Slovenska Narodna Zveza v Kanadi
646 Euclid Ave., Toronto, Ontario M6G 2T5

Edited by Editorial Board

Urejuje konzorcij Slovenske Države

Zastopnika:

Martin Duh
Calle 105, #4311
1653 Villa Ballester
Argentina

Ludvik Jamnik
79 Watson Ave.,
Toronto, Ontario
M6S 4E2
Kanada

TELEPHONE & FAX #: (416)-766-4848

Letna naročnina: Za Kanado in ZDA \$15.00, za Argentino in Brazilijo
po dogovoru; Anglija, Avstrija, Avstralija, Francija in druge države
\$12.00 U.S. Po letalski pošti po dogovoru.

Za podpisane članke odgovarja pisec. Ni nujno, da bi se avtorjeva
naziranja morala skladati v celoti z mišljenjem uredništva in izdajatelja.

DRAGA -92

Pred kratkim mi je prišel v roke Zbornik Drage 92. V debati predavanja dr. Edvarda Kovača: "Slovensko krščanstvo med tradicijo in prihodnostjo", je v debato posegel tudi dr. Andrej Capuder, danes ambasador v Parizu.

Ob omembi "Slovenskega katoliškega shoda" (v mislih je imel Mednarodni kongres Kristusa Kralja leta 1938), je dejal: "Dejansko je bila to veličastna manifestacija, ki je lahko danes samo občudujemo, ki se ji lahko čudimo in za katero se tudi lahko čudimo, da se je POGREZNILA V TAK STRAHOTEN NIČ. Namreč ta paradoks je mene presenetil, kako so lahko leta 1938, zdi se mi, da je letnica točna, zbere 100.000 navdušenih Slovencev in manifestirajo za Kristusa Kralja in za Marijo in so vse izložbe po Ljubljani polne sveč in pobožnih predmetov in grad žari... Tako kot je grad žarel 50 let kasneje v tej ali oni enačici, tega ali onega kongresa, kot na primer 25. kongresa komunistične partije, tako je takrat žarel v črkah, ki so proslavljale katoliški kongres Kristusa Kralja. Jaz kot zgodovinar, kot človek in kot filozof in kot kristjan, sem se globoko čudil, kako je možno, kam so šli tisti ljudje, kje je tistih 100.000? Vemo za žrtve revolucije, med vojno so ocenili, da jih je bilo približno 30.000, po vojni nimamo prešteto, koliko jih je šlo v emigracijo, koliko teh katoličanov in njihovih potomcev je iz teh idejnih razlogov, ko so se čutili zapostavljene, šlo v tujino in danes jih ni več, so skorajda zgubljeni za slovenski prostor in za slovensko kvaliteto. Torej je možno. Ampak še vedno ostaja veliko vprašanje, kako smo mogli v 50 letih po tistem dogodku... tako razkristjaniti. Kje si nekdanja katoliška Ljubljana, sem se vprašal, kje si nekdanja katoliška Slovenija?..."

Ob tem branju mi je prišel na misel drugi primer. 29. maja 1942 se je na Žalah od univerzitetnega prof. dr. Lamberta Ehrlicha - kljub ustrahovanju - poslovilo 10.000 Ljubljančanov. Ali bi se danes našel vsaj eden, ki bi bil pripravljen pogumno od oblasti zahtevati, da se temu velikemu Slovincu in mučeniku postavi dostojen spomenik, ker so mu grob oskrunili komunisti?

DOKONČNI OBRAČUN LEVICE Z OSTANKI DEMOSA ALI SRAMOTNO OBNAŠANJE KRŠČANSKIH DEMOKRATOV

Mesec marec je bil za slovensko politično prizorišče usoden. Najprej je na Bledu 12. marca iz štirih strank (Liberalni demokrati Slovenije, Demokratska stranka, Zeleni - ekološko socialna stranka in Socialistična stranka Slovenije) nastala nova velika stranka z novim imenom Liberalna demokracija Slovenije. Pri tem je bila najbolj zanimiva priključitev DS k LDS. DS je bila nekoč Demosova kadrovska najmočnejša stranka, sedaj pa se je priključila k bivšim komsomolcem" oz. k nekdanjemu komunističnemu pomladku (ZSMS). Kljub veliki svojeglavosti Rupla ter našim večnim pomislekom glede Bavčarja, so demokrati vse do lanske jeseni v državnem zboru glasovali večinoma za desni blok (nekdanje pripadništvo Demosu je bilo torej še živo). Podobno, čeprav nekoliko manj, je bilo z Zelenimi- ESS. Ti so se spomladi 1993 odcepili od Zelenih Slovenije ter jim v državnem zboru prevzeli vseh pet poslancev. To, da so se demokrati priključili k LDS (dr. France Bučar je iz DS izstopil že pred tem), je na neki način normalno. Združili so se tisti, ki pač spadajo skupaj, pa čeprav je bil pri združitvi v ospredju interes za političnimi položaji. S tem se je tudi politični prostor bolj uredil. Ne nazadnje pa je k novi politični preureditvi odločilno vplivalo dejstvo, da so se januarja 1993 Slovenski krščanski demokrati povezali s postkomunisti. Demokrati (in tudi "zeleni") so se torej znašli v položaju: "Če lahko SKD brez sramu kolaborira z bivšimi komunisti, zakaj bi potem mi morali životariti v opoziciji".

Z združitvijo v Liberalno demokracijo Slovenije ima ta sedaj v državnem zboru kar 30 poslancev. S tem levica povsem obvladuje parlament saj ima v državnem zboru sedaj kar 50 glasov, opozicija oz. desnica pa 40 (vključno z SKD, ki je v vladi!).

S prevlado v parlamentu se je levica lahko lotila odstranitve zadnjega večjega ostanka nekdanjega Demosa, obrambnega ministra Janeza Janše. Ta je v vladi, v nasprotju z SKD(!), nenehno postavljala neprijetna vprašanja in motil levici idilo vladanja (SKD tu ne pomeni popolnoma nič). Prvi hip je bila odločitev predsednika vlade dr. Janeza Drnovška, da zamenja Janeza Janšo pravi šok (24. 3.), vendar je bil to po tolikih spremembah na slovenskem političnem prizorišču pričakovani korak. Janševo razrešitev je cel čas spremljala izredno močna negativna medijska kampanja (Mladina, Republika, Dnevnik; le Delo (!), Slovenec in deloma televizija so ostali objektivni). Strašili so s prisluškovanji, zasledovanji, celo z likvidacijami in državnim udarom.

V ponedeljek, 28. marca, so se v času začetka izrednega zasedanja državnega zbora začele množične demonstracije. Najprej pred Prešernovim spomenikom, ob 17. uri pa pred parlamentom. Okoli 15.000 ljudi je vzklikalo zelo ostru gesla: Kučanov odstop, odstop vlade, predčasne volitve. Glavni junak je bil seveda Janez Janša. Tudi ko so se drugi prvaki opozicije (npr. Marjan Podobnik) prikazali med demonstranti, so bili deležni precej manj zagretih vzklikanja, kot pa ga je bil nenehno deležen Janša. Ta se je pred demonstranti prikazal šele po razrešitvi, ob enih ponoči. Predsednik vlade dr. Drnovšek ni popustil ne demonstrantom (mimogrede, izkazala se je televizija, ki je dogajanje pred in v parlamentu neposredno prenašala), ne zahtevam opozicije. Niti temu ne, da je SKD kot glavni koalicijski partner, zaradi pritiska javnosti in članstva morala zahtevati, da se prej očitki proti Janši razčistijo, šele nato pa bi glasovali, če bi bilo potrebno. Drnovšek je seveda računl, da ima brez SKD v državnem zboru večino, zavedal pa se je tudi, da so bili očitki proti Janši skonstruirani. V svojem nastopu pred poslanci, ko je navajal razloge za Janšino razrešitev, se niti ni preveč trudil. Od 88 poslancev (manjkala sta torej samo dva) jih 49

glasovalo proti Janši, 39 pa jih je Janšo podprlo (tudi vsi poslanci SKD). Levica torej povsem obvladuje Slovenijo.

Še večja tragedija (sramota) desnice se je začela naslednje dni po Janševi odstranitvi s čela slovenske vojske (vojske, ki jo je on zgradil, da ne omenjam njegove odločilne vloge pri osamosvojitvi!). Vrh SKD je uspelo prepričati večino v izvršilnem odboru stranke, da kljub vsemu ostanejo v vladi. Predsedniku vlade so dali le zahtevo, da iz vlade izloči Združeno listo. Ob Janševi odstranitvi je bilo jasno, da bomo v naslednjih dneh priče številnim političnim "dimnim bombam", ki naj situacijo čim bolj zamegljijo. Za Združeno listo ne pomeni odhod iz vlade popolnoma nič, saj ima v rokah vse gospodarstvo, negospodarstvo, sindikate itd.. Vedno jasneje postaja, da se hočejo komunisti z novimi političnimi manevri še bolj preobleči in tako zakriti svojo preteklost. ZL naj bi tako formalno prešla v opozicijo, na oblasti pa bi ostala LDS kot tista politična sila, v katero se je preobrazil komunizem.

Kljub temu, da je SKD zadnje dni pred Janševo razrešitvijo podpirala Janšo, je bila to le zunanja forma, ki pa ni pomenila nič. Proti Janši je dvakrat zelo odločno nastopil notranji minister Ivo Bizjak, krščanski demokrat, ki je sedaj opravil še eno sramotno opravilo (prvič spomladi 1993, ko je levica odstranjevala šefa Vis dr. Miho Brejca). Predsednik SKD Lojze Peterle je Marjana Podobnika, predsednika SLS, prvič ostreje (in povsem po nepotrebnem!) napadel v televizijski neposredni oddaji Žarišče v začetku marca (gosta oddaje sta bila samo onadva), ko je Podobniku kar dvakrat očital, da se gre pri razkrivanju korupcije demagogijo. Vsi, ki se spoznajo na politiko, menijo, da brez Peterletovega zakulisnega pristanka Janša ne bi bil zamenjan. To je dva dni pred zamenjavo javno povedal tudi Janša. Po zamenjavi in potem, ko se je zvedelo, da se je SKD odločila, da kljub vsemu nadaljuje pri pogubni kolaboraciji s komunisti, se je udarilo z vsemi topovi. Najprej 30. 3. Marjan Podobnik, ki je moral ugotoviti, da so bile dosedanje zahteve SKD po združitvi SKD in SLS le poskusi, da se povsem uniči opozicija in da to nista sorodni stranki. Velikokrat preverjena resnica je, da nekateri z vrha SKD niso popolnoma nič drugačni kot ljudje z leve: Ignac Polajnar, Ivo Bizjak, Edvard Stanič (sekretar stranke), poslanec Miroslav Mozetič, Izidor Rejc, sedaj pa še Lojze Peterle. To so sicer krute oznake, vendar njihove nenehne izjave in početje to ves čas potrjujejo. Lojze Peterle je dal 2. aprila intervju za Slovenca, v katerem je kar desetkrat imenoval predsednika SLS Marjana Podobnika v najbolj negativnem kontekstu. Seveda gre za dejanja obupanca, ki ne more več stopiti z dobro postlanega oblastnega stolčka, in ki s svojo pozicijo izredno škodi svoji volilni bazi, desnici in seveda demokratizaciji Slovenije. Sedaj je situacija tudi nekaterim vplivnim ljudem z vrha slovenske Cerkve postala jasna (čeprav mnogo prepozno). Janez Juhant v zadnji velikonočni Družini: "Ni zaman ugotovitev mnogih, da se obnavlja Dolomitska izjava, po kateri so komunisti leta 1943 formalno podredili vse svoje nasprotnike...", in "Vsiljuje se misel, da o tem krščanski demokrati prevzemajo Kocbekovo vlogo in bodo deležni tudi njegove tragike." Tragika krščanskih demokratov je pripeljala tako daleč, da se te dni pojavljajo zasmehujoče izjave nekaterih članov LDS. Pri vztrajanju SKD v vladi gre res za očitno krčevito oklepanje tistih nekaj položajev (stolčkov), ki jih je januarja lani podarila levica. Oklepanje teh pozicij je grozljivo sramotno.

Ostale desne stranke, SLS, SDSS (Janševi socialdemokrati se se te dni zelo okrepi), Zeleni Slovenije (predsednik Vane Gošnik) in Narodni demokrati dalje na str. 4

POMLADNA LEPOTA

Sence visokih lip in mogočnih hrastov padajo na zemljo in domove. Skozi veje sije večerna zarja in od daleč se oglašajo zvonovi. Kakor trepetajoče srce pojejo z vetrom avemarijo.

To je moja - to je naša - lepa domovina! Od Sama, rod za rodom, eni starejši od drugega, tisoč tristo let in čez preteklosti. Priklenjen in ponosen na svojo zemljo, ki jo je ljubil in spoštoval, napajal z znojem in krvjo, jo negoval in bil del nje. Iz roda v rod, pravica prvorojenca, v vdanosti do zemlje in vero v stvarnika, smo bili in smo še vedno ponosni, da smo Slovenci. In ta rod si je danes ustvaril novi čas - svojo državo. Z božjo pomočjo in drznim dejanjem je uresničil sanje stoletij in pravljičico kralja Matjaža. Skrivnostna moč naroda in vere, je kakor en sam glas privrela iz srca.

25. junij 1991, dan po Janezu Krstniku, je zapisan v zgodovino in rojstno knjigo Slovenije.

Navdušenost, da smo svobodni, pa ni trajala dolgo. Preveč ljudi še vedno misli, kakor so jih vzgajali petdeset let in samo za sebe. Pozabljajo, da je Bog namenil svet za vse ljudi.

Kaj naj si misli človek o ljudeh, ki danes krajajo usodo naše domovine? Ali res ne morejo misliti boljše, kot samo na lastno korist? Kje so ideali in navdušenost za našo slovensko prihodnost?

Tretja pomlad je zdaj. Vsak dan nova zarja in nov sončni zahod. V prosojnem zraku višav se kažejo prve zvezde. Čista tihota vsepovsod, a od daleč zopet pojejo zvonovi avemarijo.

Še vedno na tisoče slovenskih duš moli angelovo češčjenje. Naj Marija, ki je zavetnica našega naroda, vodi naš rod! Naj zvonovi pojejo to božansko melodijo in naj naše sanje, kot v prvi ljubezni, prerokujejo vse najlepše za to slovensko pomlad, da je ne bi nikoli pozabili!

J.P.

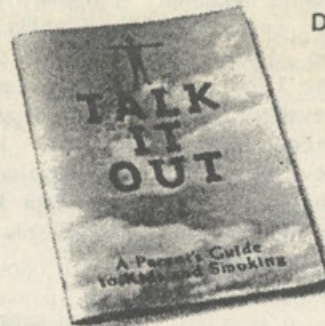
VI NE MORETE PREPREČITI VAŠEMU OTROKU KAJENJA

Odkrito rečeno, pritisk "pripadnosti" skupno z radovednostjo lahko zavede tudi otroke z najbolj trdno voljo poskusiti kaditi.

Toda poskusiti enkrat ni isto kot poskusiti večkrat. In tukaj je vaša pomoč potrebna. Pomagajte otrokom spoznati, kam jih lahko zapelje ta prva cigareta. Pokažite jim, da je nikotin eden izmed največjih narkomanov poznan v znanosti, ki ga je celo težje premagati kot heroin ali kokain. In dejstvo, da bi večina kadilcev prenehala s kajenjem jutri, če bi mogli.

Sedaj je zelo primeren čas deliti te misli, kajti ravno te dni otroci vidijo in slišijo po vsej provinci kampanjo proti kajenju. Tako ste lahko prepričani da jim je to v mislih.

Toda od vseh sporočil, ki jih bodo sprejeli, nobeden ne bo imel več uspeha kot vaš, celo, če ste sami kadilec. Da se pripravite na ta razgovor, vprašajte za knjižico: "TALK IT OUT" Potem pa spodbujajte vaše otroke! Dajte jim zaupanje, ki ga potrebujejo, da se bodo prav odločili predno je prepozno.

Kličite: 1-800-268-1154
ali v Torontu: 314-5518
TDD 1-800-387-5559

Ministry of Health
Ontario

TALK IT OUT

GLOBALNO VELJAVNO NAPOTILO

"Ask not what your country can do for you, ask what you can do for your country!"

"Ne vprašaj, kaj bo tvoja dežela napravila za tebe, prizadevaj se raje, kaj bi ti napravil dobrega zanjo".

Te pomembne misli je izrekel pokojni John Kennedy, januarja 1961. leta, ob priliki njegove slovesne umestitve za predsednika Združenih držav Amerike.

S tem sporočilom je novoumeščeni predsednik poudaril vrednoto poedinca, človeka in njegovo moralno držo, kot osnovo demokratične državne izgrajenosti, rasti in vsestranskega napredka.

V tem kratkem sporočilu razberemo naslednje moralne odlike človeka, ameriškega državljana: poštenje, prirojena volja do dela s skrbnim, zavestnim uveljavljanjem lastnega gledanja in iznajdlivosti, ki naj pa vedno vsebuje spoštovanje in strpnost do sočloveka, sodržavljana, pa čeprav je različne veroizpovedi, kulturno zgodovinske dediščine in orientacije.

Poudarek v tem, zdaj že zgodovinskem svetovno znanim sporočilu je na: poštenju, delu, morali, spoštovanju in strpnosti do drugače mislečih.

In če naj to sporočilo velja za demokratično ustaljeno, tehnično vsestransko razvito, globalno priznано vodilno Združeno državo Amerike, potem bi morale prav iste misli toliko bolj veljati za mlado slovensko

državo, v kateri demokracija vsled skoraj 5 desetletij trajajoče komunistične diktature, še ni pognala globokih in prav zato še ne dovolj trdnih korenin.

Poštenje torej v osebnem, družinskem in javnem življenju, ki naj preveva vse naše osebno in javno delovanje.

Kaj vse se dogaja v tej prehodni dobi v Republiki Sloveniji, je vsled "preoblečencev" in njim podobnim stremuhom, ki so na vodilnih mestih na vseh področjih slovenskega državnega življenja, načrtno uspešno prikrito, in s tem preobrat, o katerem smo vsi računali, da se bo vse v kratkem času demokratično rešilo, je zdaj pomaknjen v nedogled, nejasno bodočnost.

Vsemogoče afere: lastninjenje prehaja dobesedno v krajo; pranje denarja, pravi - cash heaven in Slovenia - odlivanje, prelivanje dolivanje v nove investicije, z drugim imenom, seveda, vse pa v osebno korist "preoblečencev" in njih potomcev - nove slovenske mafije - , narod pa spravljajo s temi kriminalnimi dejanji v nepopravljivo narodno škodo; nezakonita prodaja - navadno pod roko - slovenskih podjetij je na dnevnem redu, s katero se zadnje čase prav s pomočjo "preoblečencev" ponovno oživljajo jugo-zveze, predvsem s Srbi, prav tako tudi nekritično z neposrednimi sosedi; pri tem pa se prikrito agitira za zopetno vzpostavitev neke - če že ne tretje pa vsaj četrto Jugoslavijo in tovrstni sestanki in srečanja so v teku tako v domovini, zamejstvu in zdomstvu.

In če se bo to mafijsko razdiralno početje nadaljevalo, se bo Republika

dalje na str. 4

NEKRITIČNA PRESOJA TURJAŠKE TRAGEDIJE

Uredništvu Nove zaveze smo 27. januarja 94. poslali skrčen popravek k netočnemu pisanju prof. Janeza Gruma o krivdi "Stražarjev" za turjaško tragedijo. Uredništvo je popravek odklonilo z razlago, da ne želi pospeševati polemike v svoji

reviji, ker bi jih taka polemika preveč obremenila. Razlaga se zdi utemeljena, a nič ne doprinese k pričevanju resnice. Zato smo se obrnili na uredništvo SLOVENSKE DRŽAVE, da bi nam daljši odgovor objavilo.

G. prof. Janez Grum iz Milwaukee, ZDA, je v 10. številki NOVE ZAVEZE na dolgih 8 in pol straneh opisal "zgodovinski" potek dogodkov na Turjaku po 8. septembru 1943. Vsebina tega članka bi se dal skrčiti na en stavek, namreč, da naj bi bili poloma na Turjaku krivi Stražarji, t.j. člani Akademskega kluba STRAŽA. Ker je taka trditev silno netočna, neresnična, in da ne rečemo, krivična in ker prof. Grum tiste dni ni bil na Turjaku, smo se potrudili, da bi njegove neutemeljene in neodgovorne trditve ovrgli z dejstvi in pričevanjem oseb, ki so Turjak doživele, ga preživele in še živijo. Ena taka oseba je v Torontu, Kanada, živeči g. Stane Pajk, edini član bivšega Akademskega kluba STRAŽA, ki je Turjak preživel. Stane nam je rade volje dal intervju, v katerem je prikazal dogodke na Turjaku v sept. 1943. leta v precej drugačni luči kot jih opisuje prof. Grum. Res je, da zgodovinarju niso potrebna osebna izkustva, vendar je tudi res, da je med viri, ki jih zgodovinar uporablja prvi in najvažnejši OSEBNO PRIČEVANJE OSEBE, KI JE DOGODKE DOŽIVLJALA IN, KI UŽIVA SPLOŠNO INTEGRITETO IN UGLED PRI BRALCIH. V odgovoru bomo navedli izjave še dveh bivših domobrancev (ZAVEZA št. 10, str. 40, 47 in 49), ki sta tudi preživel Turjak in Teharje.

Ne bo mogoče v tem članku ovreči vseh številnih napak, polresnic ali celo neresnic, dolgega članka, zato se bomo omejili le na nekaj bolj očitivnih primerov površnega poročanja, ki pa me čeje senco dvoma na resničnost ostalih prof. Grumovih izjavjanj.

Ko človek prebere prof. Grumov članek, dobi nehote vtis, da ta skuša prikazati A.K.STRAŽA kot kompaktno, konspirativno, morda celo prekucuško skupino, ki je pripravljala coup d'Etat v Sloveniji: imeli da so svojo vojsko (dobrepolske vaške stražarje), svoje vojaške oficirje (kar DVA: Pernetu in Kadunca), nastavljali so že "vlado" (polk. Peterlina kot ministra za vojsko); imeli so tajne šifre na Gospodarski zvezi v Ljubljani za zveze z jugo-begunsko vlado v Kairo in Londonu; pri tem ga ne moti kontradikcija, da na drugih mestih trdi, da Mihajlovičev jugo-polkovnik Dežman ni bil sprejemljiv Stražarju Casarju, ker "... so (STRAŽARJI) DOSLEDNO ZAVRAČALI VSAKO MISEL NA JUGOSLAVIJO, pa tudi jugoslovanski okvir, za katerega je bila SLS doma in tudi dr. Krek v Londonu. (Ali je to sedaj že zopet greh?! Op.). Pripravljali so se, da kot skupina prevzamejo vodstvo SLS in katoliške politike."

Kako bi Stražarji vse to uresničili na Turjaku z osmimi člani, prof. Grum ne pove. Še čudno, da jih profesor ni obdolžil poraza jugoslovanskih oficirjev v Grčaricah, ali pa celo Vetrinjske tragedije!

Koliko Stražarjev je torej bilo na Turjaku in kdo in kaj so bili?

Po pričevanju verodostojnega g. Staneta Pajka, je bilo poleg komandanta dobrepolske edinice, Toneta Pernetu in poleg Kadunca, komandanta Vaških straž na Škocijanu, ki sta bila slučajno oba člana A.K.STRAZA, pa NOBEDEN NIKOLI VRHOVNI KOMANDANT TURJAKA (KOMANDANT TURJAKA JE BIL, PRED IN PO ODHODU KOMANDANTA CERKVENIKA, FRANC ŽURAJ - FERDINAND ŽLENDER), JE BILO NA TURJAKU ŠE ŠEST STRAŽARJEV: štirje civilisti - medicinci, ki so delali v ambulanti (Stane Pajk, Beno Rožanc, Stane Cimerman in starešina-bogoslovec Logar Jože in pa civilista FERKO CASAR IN DR. LUDVIK ARKO, ZADNJA DVA LE ZA NEKAJ UR DNE 12. SEPTEMBRA, predno sta bila na prostovoljni misiji na poti v Ljubljano k polk. Peterlinu iskati navodil, isto popoldne ujeta pri Škofljici, CASAR TAKOJ USTRELJEN, dr. Ludvik Arko pa, 12. ali 15. okt., v Birčni vasi umorjen. Čez dan v nedeljo se je zatekel med civiliste na grad tudi Stražar Jerreb Jernej, ki je menda bil v bližini Turjaka na počitnicah. Te člane Straže pa prof. Grum nič ne loči in vse po vrsti meša. N.pr. komandant Pograjc, ki ga omenja Grum, je bil France Pograjc, oficir, toda ta ni bil Stražar. Njegov brat Marijan Pograjc je bil Stražar, toda on ni bil na Turjaku. Podobno meša tudi brata Rožanca, ki ju omenja kot Stražarja-komandanta. BENO, medicinec, sicer član A.K. STRAŽE, NI BIL NOBEN KOMANDANT. Opravljal je humanitarno delo usmiljenega Samaritana, ko je stregel ranjencem in jim dvigal moralo s prepevanjem. Njegov brat, Ivan Rožanc, je bil komandant, menda na Slevici, TODA ON NI BIL STRAZAR. Najbolj pa prof. Grum greši proti logiki in ustvarja dvome, ko trdi, da je Stražar Casar pred odhodom v Ljubljano enkrat popoldne 12. sept.) NAROČIL (RECIMO UKAZAL) KOMANDANTU PERNETU, DA NE SME ZAPUSTITI TURJAKA, DOKLER SE ON (CASAR) NE VRNE. Toda pri tej trditvi prof. Grum NI TAKO

pomanjkljivih informacij tudi zelo tvegano. V nobenem primeru pa seveda ni pošteno, da se pri tem, ne tako poredkoma, skuša zgodovino, če že ne popravljati, pa vsaj polepšati z namernim zamolčanjem že splošno znanih dejstev ali pa celo s skrivanjem dokumentov, ki bi ta dogajanja prikazali v bolj objektivni luči. Naj v ilustracijo navedem trditev, g. Gruma v isti številki revije (Nova zaveza, št. 10, str. 60), da se je dr. Šmajd, na pobudo Slovenske legije, 16. septembra 1943 (med obleganjem Turjaka!) dogovarjal z Roesenerjem o ustanovitvi domobranstva. Mi pa smo več kot 50 let mislili, da je bil tisti "izdajalec" samo general Rupnik. Kaj če bi objavili tudi

dokument o tem?

Takih opisovanj smo v preteklih 50 letih imeli veliko preveč. Kot najbolj poznan in obenem škodljiv primer takega pisanja naj omenim dolg članek dr. Bajleca, člana Narodnega odbora, (ki je živel med vojno v Prekmurju /Pomurju/ in prišel v Ljubljano spomladi 1945, ob koncu vojne, in postal takoj kvalificiran zgodovinski ekspert za politični razvoj med vojno v Ljubljanski pokrajini), leta 1963 v Vestniku, ki je povzročil razkol, oz. izstop domobrancev iz skupne organizacije. V koliko so to tudi verodostojni doprinosi k naši zgodovini, bodo o tem povedali bodoči zgodovinarji.

Če bi hoteli dobiti bolj objektivno in pošteno

TRDEN, KER V NASLEDNJI SAPI PRIZNA: "...TAKO LE SKLEPAM (jaz, Grum), str. 34 in zopet 35:... ozadje Casarjevega naročila Pernetu, kot ga jaz (Grum) razumem!" Torej civilist Casar je dal komandantu Pernetu navodilo (ukaz), kako naj vojaško ukrepa na Turjaku. Če pri tem upoštevamo ponovno, da Perne ni bil komandant TURJAKA, postane trditev, na kateri gradi vso svojo zgodbo o krivdi Stražarjev na Turjaku LE DOMNEVA (halucinacija), DA JE CASAR DAL PERNETU TAKO POVELJE; DOKAZOV ZA TO TRDITEV PA NE NAVAJA NOBENIH, RAZEN "TAKO SPKLEPAM". Tako logiko ne more sprejeti noben objektivni zgodovinar.

Resnica je bila, da položaj na Turjaku ni bil tako enostaven, da bi o njega usodi lahko odločal Perne. Bivši domobranec, Alojz Sterle, ki je preživel Turjak in Teharje, je v intervjuju z dr. Tinetom Velikonjo v isti 10. številki ZAVEZE na str. 49 zapisal sledeče: "Nismo čutili, da smo brez pravega vodstva. Kot prava komandanta sta nastopala pred nami Žuraj in Malovrh, ki smo jima zaupali. NISTA BILA PREVEČ NAVDUŠENA NA IZPAD IN STA Z NJIM ODLAŠALA, Vendar smo tako mislili tudi ostali. ČEMU BI ZAPUŠČALI ZAVETJE DEBELIH ZIDOV, ZALOŽENI Z VSEM ZA DOLGO, ZUNAJ PA BI MORALI IZHAJATI SAMO S TISTIM, KAR BOMO NESLI S SEBOJ. PA CIVILISTI, ALI JIH BOMO KAR PREPUSTILI PARTIZANOM? KAJ BO Z RANJENCI? KDOR JE IMEL SVOJEGA MED NJIMI, JE HOTEL OSTATI ZA VSAKO CENO. Kljub temu smo računali, da poskusimo priti ven v nedeljo, 19. septembra zvečer, če se ne bo do takrat kaj obrnilo". Nace Ahlin pa pravi na str. 40: "... vendar nam še na misel ni prišlo, da bi se vdali in menili smo, da lahko tako vzdržimo mesece, če bo treba. K temu so nas spodbujali tudi govorniki, saj smo vse dneve imeli obiske in eden najboljših govornikov je bil K.M.". Ob vseh teh pomislekih seveda nihče ni računal, da se bodo komunisti poslužili italijanskega topništva, ki je dejansko, poleg še drugih vzrokov, povzročilo padec Turjaka. Torej Turjaka niso premagali slovenski partizani, temveč italijanski topničarji!

Vprašali smo tudi Staneta Pajka, naj on poda svoje mnenje, zakaj se niso umaknili iz gradu. Dal nam je dve zelo zanimivi opombi.

Prvič: "Vaški stražarji so bili v svojem bistvu samo obrambni oddelki. Niso bili izvežbani za bitke na prostem. Za zidovi so se počutili varne, ker so se tako branili že preje vsaj eno leto. Njihove mentalitete in izvežbanosti se ni dalo spremeniti kar čez noč."

Drugič je pa Stane mnenja, da "turjaške žrtve niso bile zastoj. Po njegovem in po mnenju drugih preživelih soborcev so turjaški branilci z enotedensko borbo ZADRŽALI KOMUNISTE, DA SE TI NISO SPUSTILI V AVANTURO ZASESTI LJUBLJANO. O TEM DA NAJ BI BIL NEKJE ZAPISAL EDVARD KOCBEK, Vendar SE STANE PAJK NE SPOMINJA, KJE JE TO BRAL. KAKE SICILIJANSKE VEČERNICE BI LAHKO UPRIZORILI OD "ZMAGE" PIJANI KOMUNISTI SKUPNO Z MESTNIMI REJONSKIMI IN ULIČNIMI ZAUPNIKI, SI LAHKO MISLIMO. MORDA TUDI MARSIKDO, KI DANES KRITICNO PIŠE O TURJAŠKIH BORCIH, NE BI BIL OSTAL PRI ŽIVLJENJU!

SILNO PRISTRANSKEGA SE JE PROF. GRUM IZKAZAL TUDI DO MLADIH IDEALNIH ŠTUDENTOV IN IZOBRAŽENCEV, KI SO ŠLI IZ LJUBLJANE, NE ISKAT "STOLČKOV", TEMVEČ BRANITI SLOVENSKE IN KRŠČANSKE VREDNOTE. Pri tem so ŽRTVOVALI SVOJA MLADA ŽIVLJENJA, SAJ SO OD DEVETIH, RAZEN ENEGA, BILI VSI POBITI. TAKO PISANJE PROF. GRUMA NE DOPRINAŠA NIČESAR K RAZČIŠČENJU PROBLEMA IN UTRDITVI RESNICE.

Tudi pisanje Rudolfa Hirscheggerja v Svobodni Sloveniji, dne 4. nov. 1993 bi zaslužilo vestnega scrutiniranja. Danes za to ni časa, ne prostora. Radi bi pa zavrnilo dve njegovi trditvi. Preživeli očitvidci ne soglašajo z njegovo izjavo, da je "Tone Perne (po prihodu na grad zvečer (!) 12. sept. SAMOVOLJNO PREVZEL POVELJSTVO GRADU NAD CELOTNIM MOŠTVOM." VSI OČIVIDCI, KI SO NAM POZNANI, TO TRDITEV ZANIKAJO. Druga netočnost, da so študenti z grožnjami zadrževali borce, ki so hoteli napraviti izpad iz gradu. Če je kdo želel iz gradu, bi se bil lahko pridružil kakim 600 vaškim stražarjem, ki so ob 12. uri pod poveljstvom Cerkevnik zapustili grad. Da bi pa nekaj "študentov" - najbrž s fračami (orožja niso imeli, ker so bili civilisti)- branilo ali preprečilo čez 700 Vaškimi stražarjem, da bi napravili izpad iz gradu, je pa precej debela raca. Podobno pisanje Hirscheggerja in prof. Gruma, oba pripadnika ancientne politične stranke, nas pa navdaja s vprašanjem, zakaj še danes pišeta o Stražarjih v stilu predvojnih nesoglasij med Mladci in Stražarji. Morda so pa za tem pisanjem skriti ulteriozni motivi.

Avguštin Kuk

V zvezi s pisanjem prof. Janeza Gruma o Turjaku v 10. st. Nove zaveze, smo dobili še en dopis s prošnjo, da ga objavimo. Fiat iustitia, pereat mundus!

K temu bi rad dodal še nekaj splošnih pripomb. Osebna pričevanja so seveda poleg dokumentarnega gradiva važni zgodovinski viri, ki jih bodoči zgodovinar te dobe ne bo mogel ignorirati.

Razumljivo je, da so ti osebni doživljaji in vtisi več ali manj nepopolni in tudi ne popolnoma objektivni. Pri opisovanju teh dogajanj se, hočeš nočes, rado postavlja tudi vprašanje odgovornosti oziroma krivde, kar je seveda naravno, pa zaradi

IZ DOMAČEGA TISKA

Izveček iz "RAVNOTEŽJE STRAHU"
Vinko Vasle - Delo:

Odhod Janeza Janše iz vlade je v tej luči pohod velike liberalne demokracije na oblast. Ali še bolj natančno: to pomeni začetek kadrovskega plačevanja zvestobe pridruženih članic nove stranke. Zlasti demokratov: Tudi zato sta dva od njih (Bavčar in Omerza) kot nekdanja člana kolegija odbora za varstvo človekovih pravic pohitela s podpisovanjem kolegijevih sporočil, ki sta jim dala »idološko« intonacijo. Ob vsem tem sproščanju vladnih foteljev (ki seveda še ni končano) pa je dr. Jančič Drnovšek precejnjeval vlogo vrha krščanskih demokratov, ki so bili seveda vseskozi jeziček na tehtnici njegovih odločitev. Popolnoma jasno je, da se hitra eksekucija obrambnega ministra ne bi bila zgodila brez privoljenja Lojzeta Peterleja. Sladnji je

sicer po odzivih v svoji strankarski bazi skušal malo popraviti usmeritev, a to nikakor ne zmanjšuje vloge krščanskih demokratov in njihove odgovornosti za zaostrovanje politično-varnostnih razmer v Sloveniji. Peterle očitno nikoli ni in ne bo odpustil Janši, da je bolj priljubljen od njega celo v njegovi lastni stranki in kriv za opredelitev članov krščanske demokracije, ki jim je Janša pomembnejši od krščansko-demokratskega notranjega ministra Iva Bizjuka. Z nadaljnjim vztrajanjem v veliki (zgodovinski) koaliciji krščanski demokrati ne samo, da še naprej dajejo legitimnost vladni in parlamentarni večini, ki temelji na podmeni o uravnoveženju slovenskega političnega prostora (pa za to seveda ne gre), ampak prispevajo k še večji

nerazpoznavnosti političnega prostora. Poleg tega svojim volivcem in članstvu neprepričljivo pripovedujejo zgodbo, da je njihova prisotnost na oblasti zaradi delitve »privatizacijskega kolača« več kot nujna. Pri tem vrh SKD ne pove, kaj je iztržil in kako dolgo lahko to trženje v sedanjih razmerah traja. Lojze Peterle pa kot zunanji minister malo hitro pozablja, da je že nekaj časa v primežu parlamentarnega nezadovoljstva levice in sredine in od tod namig, da njegov položaj ni ravno najbolj trden. Zagotovo pa je odvisen od njegovega ravnanja v primeru Janša. Peterlejev predlog glasovanja o zaupnici vladi je seveda ciničen, saj je izid morebitnega glasovanja že vnaprej znan. Peterle torej ravna emocionalno, ne politično.

Slovenska
domoljubna stranka»Kučan naj
odstopi!«

Ljubljana — Slovenska domoljubna stranka poziva vso demokratično slovensko javnost, naj podpre Janeza Janšo - viteza slovenske demokracije in zahteva odstop Milana Kučana - iniciatorja poskusa protidemokratskega udara v Sloveniji, so dejali včeraj na tiskovni konferenci.

V Sloveniji gre za poskus udara jugoslovanskih nedemokratskih sil, ki jih poseblja predsednik Milan Kučan, in za poskus prevzema celotne oblasti, zakonodajne, izvršne in do sodne. Edini svetel temelj slovenske

demokracije, ki še ni v rokah teh sil, je ministrstvo za obrambo, ki zagotavlja v slovenskem prostoru ravnovesje med policijo, ki je v tem trenutku (še vedno) v rokah nedemokratskih sil, in vojsko. Komunistične nedemokratske projugoslovanske sile, ki danes sodelujejo pri načrtnem prevzemu celotne oblasti, vključno s korupcijo in protipravnimi odvzemi slovenskega nacionalnega in gospodarskega premoženja, so se ustrašile Janševih večkratnih zahtev po razčistitvi kraj in korupcije, zaradi česar jim je postal smrtno nevaren.

Dokaz, da korenine korupcije segajo ne samo v sam vrh vlade, ampak tudi v sam vrh cerkvenih oblasti, naj bi bila včerajšnja izjava komisije Pravičnost in mir pri Slovenski škofovski konferenci in izjava za javnost pri SKD. R. G.

Gladovna stavka 7ih, ki zahtevajo odstop Kučana in nove volitve.

Od g. Edvarda Staniča smo prejeli odgovor gospodu Zajdeli na članek, ki ga je objavil v Brazdah in S.D. pod naslovom: "Kam je vodstvo SKD odvedlo stranko - na drugačen način". Ker je odgovor zelo dolg (218 vrst), ga v tej številki ne moremo objaviti radi pomanjkanja prostora.

DANILO SLIVNIK
STO OSAMOSVOJITVENIH DNI
STR. 135
Četrtek, 27. junija, 3:15 AM.

Člani najvišjega slovenskega vodstva so prav to noč doživeli na različne načine, vendar pa je bilo dejstvo, da ni nikogar pograbila panika, da ni nihče pobegnil v tujino in da so se po prvem presenečanju hitro organizirali. Janez Janša in Igor Bavčar, Cloveka, ki bi bila ob morebitnem slovenskem vojaškem polomu prva IZGUBILA GLAVO, sta bila tako v kritičnem trenutku v operativnem centru oziroma v svojem poveljniškem "brlogu". Janša je pozneje rekel, da se je nekaj po polnoči vrnil iz Cankarjevega doma, kjer je bil slovesni sprejem za udeležence proslave, in da je najprej še dve uri pregledoval najrazličnejša operativna poročila. Potem pa se je začel spravljal spat, in ko si je ravno sezul čevlje (bilo je nekaj pred 3. uro) je zazvonil telefon... Dvignil je slušalko, potem pa zavpil Igorju Bavčarju, ki je že spal v sosednji sobi: "BAVČAR, ZBUDI SE.... NA VRHNIKI SO SLI VEN....! Igor Bavčar se baje prvi hip sploh ni odzval, zato je zavpil še enkrat: "IGOR, SLIŠIŠ, NA VRHNIKI SO ŠLI VEN....ZBUDI SE....! Šele tedaj je Bavčar skočil pokonci in ves zaprepaden vzkliknil: "Kaj, pi. da, kako so mogli?! Ven so šli....kako so mogli"? Čez nekaj časa pa spet: "Kje, pi. da, so blokade?!

Potem pa naj bi oba odvihrala v operativni center, od koder se pet dni skorajda nista premaknila.

Wednesday, March 23, 1994

IZ TUJEGA TISKA

The Toronto Star

Shun fast cars, Vatican tells priests

POPE JOHN PAUL: Pontiff says church won't tolerate criticism.

And dress soberly, conduct code says

VATICAN CITY (Reuters) — The Vatican warned priests yesterday not to fall into temptation.

It reminded them to stick to clerical clothes, shun smart cars, abstain from sex and stay out of politics.

And it stressed the church won't tolerate open criticism.

A 100-page manual on priestly behavior told the world's 400,000 priests that the Roman Catholic church is not a democracy but a hierarchical

organization that won't allow criticism of its teachings.

"So-called 'democratism' becomes a grave temptation because it leads to a denial of the authority ... of Christ," it said.

Clergy should wear "suitable ecclesiastical dress" — either a cassock or clothing distinguishing them from non-clerics, the code of conduct said.

Despite appeals from Pope John Paul II, many priests often still wear ordinary, non-clerical clothing, even in Rome.

The directive said priests "must lead a simple life and avoid anything which could have an air of vanity."

They must "eliminate any kind of affectation and luxury" in their living quarters, means of transport and choice of holidays.

The code said priests cannot hold political office or government posts, except in extraordinary circumstances and with Vatican permission.

The Vatican was in open conflict with priests in Nicaragua who held office in the leftist Sandinista government during the 1980s. They were suspended.

The manual also said the church is convinced of the

theological validity of its rule that priests be celibate.

Some Catholics believe priests should be allowed to marry, saying a married priesthood would help the church face a shortage of clergy in many parts of the world.

Pay for housework
Pope says

VATICAN CITY (Reuters) — Governments should pay women for doing housework and raising children, Pope John Paul II said yesterday.

"Public authorities should do all they can to compensate mothers for their essential work as family head — including paying them salaries," the Pope told members of the Vatican's Council for the Family.

John Paul, 73, said women must not be "forced to pay for their rights by leaving the fami-

ly in search of remunerative work, nor should children have to give up their right to be cared for."

The Vatican and the United Nations are celebrating 1994 as the International Year of the Family.

But they disagree on major social issues. Last week the Pope attacked sterilization, abortion and contraceptives in a meeting with U.N. officials.

The U.N. promotes the use of artificial birth control.

Tiny republic battles obscurity as it seeks foreign investment, Slovenes find many confuse country with Slovakia

Posredoval
dr. R. Čučejš

Slovenia Keeps Trying to Privatize
Even Solid 'Socially Owned' Firms

THE CHRISTIAN SCIENCE MONITOR

THE Slovenian government's latest economic figures leave little doubt that this northernmost former Yugoslav republic is in recovery. The Slovene economy closed 1993 with more jobs, reduced foreign debt, and a surge in industrial production. Inflation is low, foreign reserves are growing, and forecasters expect even better performance this year.

"There's certainly an upswing now and it's clear that we've already reached the bottom of the transitional

depression," says former economics minister Joze Mencinger, who teaches at the University of Ljubljana. "It's hard to say if this will be a lasting thing, but we won't see a major drop [in the economy] in the foreseeable future."

Despite more pessimistic predictions, official estimates indicate that in 1993 the Slovene economy held to zero growth in gross domestic product (GDP), mostly due to a 3.9 percent surge in industrial production in the final quarter of last year. Leading financial organizations had

March 18-24, 94. pg. 9
expected GDP to fall by at least 1 percent as the economy recovered from the collapse of the Yugoslav market.

"We expect the recovery to deepen as foreign investors and trading partners take advantage of the increased stabilization of our economy," says Jozef Drotar, head of the Ministry of Economic Relations.

Officials expect many foreign companies to settle in Slovenia and take advantage of new trade

Nad vse hvalevreden predlog papeža Janeza Paula II. naj država plača je matere in žene, ki skrbijo za družine. Izvedba tega predloga bi pomagal družbi na dva načina:

1. bi dal otrokom in družini skrbne matere, ki bi lahko posvetile vso svojo energijo družini, namesto da zavijajo dojenčke v zgodnjih urah v odeje in jih nosijo v oskrbo raznim baby-sitters, same pa hitijo v tovarne.

2. bi pomagali reševati brezposelnost.

Deloma smo imeli tak sistem že v Sloveniji pred vojno v obliki družinskih doklad.

dalje na str. 10

THE CHRISTIAN SCIENCE MONITOR

nadaljevanje s str. 9

agreements signed with the Czech Republic and Slovakia. These agreements remove most barriers to Slovene industrial exports over the next two years. Similar agreements are being negotiated with Hungary and Poland.

"This is a much faster time-frame than the [European Union] agreements with these countries,"

'Many foreigners don't seem to realize that we're no longer part of Yugoslavia and the war.'

- Jozse Mencinger,
former economics minister

Mr. Drocenk says. "So if somebody invests in manufacturing in

Slovenia, they'll have free access to other eastern markets." Manufacturers are able to take advantage of the relatively short road, sea, and rail links with Western Europe, as well as a highly skilled work force.

Slovenia is the richest economy in the region and has the highest standard of living of all the former socialist countries. Per capita GDP stands at \$6,100, almost double that of neighboring Hungary (\$3,100) or the Czech Republic (\$2,800), while its wages remain significantly lower than in the West.

In fact, Slovenia's biggest obstacle when seeking new economic partners is that many foreigners do not know it exists.

"We're a small country with smaller profits," admits Privatization Agency adviser Senja Brzin.

"For most people we're literally not even on the map yet."

Slovenia's four traditional Western partners - Austria, Germany, France, and Italy - now account for 60 percent of its foreign trade, and nearly 90 percent of direct foreign investment in the republic since 1985.

United States companies compose a mere 1 percent share, in stark contrast to other parts of East-Central Europe in which they constitute a significant proportion of total investment.

"Part of the reason is our small market, a population of 2 million," Mr. Mencinger says. "But many foreigners don't seem to realize that we're no longer part of Yugoslavia and the war.... Others simply confuse us

with Slovakia."

In the meantime, the government is embarking on a large-scale privatization program that has been delayed for almost three years by a parliamentary stalemate.

Other delays are the result of the former Yugoslav economic system. Instead of the state owning (and thus selling) enterprises, most were "socially-owned." This has made a coordinated privatization strategy difficult. "In effect there are no owners," says Mrs. Brzin at the Privatization Agency. "This used to be an advantage because the companies had a lot of freedom in decisionmaking and an incentive for profit. That's why they are so competitive."

"But now this is proving a real disadvantage," she says, "because

[the Privatization Agency] can only advise and oversee the process. The rest is up to the company directors."

Still, by the end of the year the agency hopes to have about 2,500 companies in private hands. Foreign investors are expected to play only a minor role as most small, labor-intensive companies are likely to be purchased by employees and management with privatization vouchers.

"I don't think this will result in any change in efficiency or management either way. Efficient companies will remain efficient. Others will continue to be inefficient," says former finance minister Mencinger.

"It's a natural, gradualist way of getting from social-property to capital ownership, so I'm not concerned.... At least it provides an owner."

"KARMEL V PRIPRAVI" V MIRNI PEČI

Ob stari državni cesti, vzhodno od Mirne peči proti Novemu mestu, ali točneje v ROGOVILI št. 1, so v polnem teku priprave za novi KARMEL. Tozadevno dovoljenje so častite sestre Karmeličanke dobili v minulem letu, v oktobru. S to odločitvijo pa se, častite sestre, zaenkrat samo še tri, soočajo z velikimi stroški, ki jih pa same ne zmorejo. Obračajo se zato na vse Mirnopenčane in druge iz okoliških fara, ki žive v Kanadi, Združenih državah Amerike in Evropi s prošnjo, da jim pri tem delu pomagamo.

Prepričani smo, da bo KARMEL za mirnopenško in okoliške fare pravo duhovno prerojenje, zato Karmeličanke velikodušno podprimo.

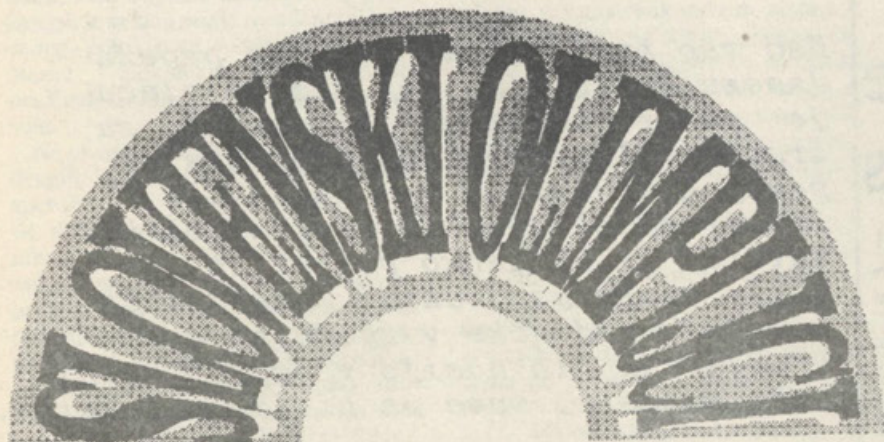
Darove lahko pošljete direktno na naslov: Častita sestra M. Agneza Saje, Rogovila št. 1, Mirna peč 68216, SLOVENIJA ali pa tudi na upravo SLOVENSKE DRŽAVE.

Pisma bralcev: ...Z našo "Novo Državo" sem zelo zadovoljen in ji želim dočakati, da vrag pocitra se letos - s par izjemami - sedanji ljubljanski parlament z Milan Kučanom vred... tja v nedogled! Kučan te dni stefiči tu v Clevelandu in precej starovernih pristavev ga je šlo poslušat... Lep pozdrav in še veselo Veliko noč voščim vsem okrog "Slovenske Države".

Kranjski Janez .

"Pri nas nas narava vsak dan že dolgo obdarja s toploto in cvetjem. Toda v srcih je mraz - ni več slovenske Pomladi, kot smo jo poznali. Pravica in resnica imata tuj prizvok. Naj vsem dobro mislečim praznik Vstajenja prinese veliko veselja in dobrot. S.S.

"Kam plove naša barka, se vprašujem. Iz slovarjev slovenskih src izginevajo besedice: poštenost, pravičnost, svoboda mir in demokracija. Strašna sramota za naš nekdanj pošten narod. Kučan se unakne priložnostno v Ameriko, ko resničnega HEROJA JANSO prisilno odstavijo iz vlade. Sram me je, da sem Slovenec! J.C.

K USPEHU

SLOVENSkih OLIMPIJCEv

ČESTITAMO

SLOVENSki DAN

SLOVENSKO -KAMADSKI SVET pripravlja tradicionalen SLOVENSki DAN v nedeljo 26. junija 1994 na slovenskem cerkvenem letovišču pri Boltonu, kakih 40km severozapadno od Toronta.

To bo že 35. SLOVENSki DAN in bo letos posvečen DRUŽINI.

Slavje se bo začelo s sv. mašo ob 11. uri dopoldne, ki jo bo daroval torontski nadškof dr. Alojzij Ambrožič, rojen v Gaberjah blizu Dobrave pri Ljubljani.

Glavni govornik bo dr. Jože Osterc, univerzitetni profesor in minister za kmetijstvo in gozdarstvo v slovenski vladi.

Že sedaj vabimo vse Slovence v Kanadi in Združenih državah Amerike, vse slovenske popotnike iz Slovenije ali kjerkoli drugod, ki se bodo mudili ob tem času v bližini Toronta, da se udeleže tega praznika.

SLOVENSKA LJUDSKA STRANKA,
C/O G. MARJAN PODOBNIK-predsednik,
Zarnikova 3, LJUBLJANA, R.S.

31.marca 1994.

FAX No. 011-386-61-301-871

Spoštovani!

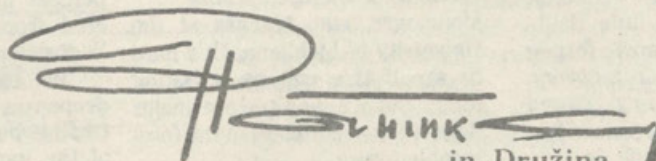
V upanju, da je vodstvo in članstvo SLS pri "Janševi" aferi 100% podpiralo njegovo stališče, Vam želimo dodati svojo moralno oporo in poziv, da spričo nelegitimnosti procedure proti g. Janezu Janši, v parlamentu zahtevate takojšen odstop sedanje vlade in razglasitev novih volitev, da zagotovite DEMOKRACIJO IN SUVERENOST SLOVENSKE DRŽAVE!

Pristaši in podporniki SLOVENSKEGA DRŽAVNEGA GIBANJA V KANADI.

Po tisočletni dobi tujega jarma in 50 letni krvavega komunističnega terorja je slovenski narod končno doživel sončno jutro velikonočnega VSTAJENJA!

Ob tretji VELIKI NOČI v SVOBODNI - MEDNARODNO PRIZNANI SUVERENI SLOVENSki DRŽAVI želi vsem Slovincem doma in po svetu obilo blagoslova, miru in zadovoljstva polno Veliko Noč.

in Družina

GRB SUVERENE REPUBLIKE SLOVENIJE

VINKO MIRT- BRAZILIJA

Najprvo je potrebno, da vsaj v glavnih obrisih opišemo - pri Slovencih malo poznano - vedo o grbih, imenovano heraldika ali grboslovje. Predvsem je to pomožna veda zgodovine, ki raziskuje in opisuje vse vrste zgodovinskih grbov, od njihovih prvih začetkov do današnjih dni. V življenju nekega naroda je grb (ali grbi) najimenitnejša zgodovinska priča njegove zenlje in dežele. Le-ti so bili skozi stoletja znamenje ali podoba v grbih in ki so se identificirali z narodom, katerih deželo so predstavljali. Bili so kakor nema priča o navzočnosti naroda, v prostoru in času, vseeno v kašnem državnem sestavu so bili združeni.

V Zahodni Evropi, kjer so grbi nastali in kamor spadamo Slovenci, so zgodovinski grbi naših dežel najbolj in edino pomembni. Njihov velikanski zgodovinski pomen je neizpodbiten. Skozi dolga stoletja so bili priča in neizbrisljiv dokaz o naši navzočnosti na zemlji naših davnih prednikov.

Prvi nosilci grbov so bili, naravno, kralji in cesarji, za njimi nasploh vsi fevdalci in njihovi vojskovodje. Prvi so v svojih titulaturah vedno navajali dežele, ki so jim pripadale, v pečatih pa dali vrezati grbe ravno istih dežel, včasih ne vseh.

Med narodi slovanskega jezikoslovenega področja smo Slovenci z Čehi in Poljaki edini, katerih grb izvira prav iz prvih stoletij uporabljanih grbov. Zgodovinski poljski beli orel je poznan že v začetku l. 1228, še danes ponos poljskega naroda. V času komunistične diktature ga tudi najbolj fanatični komunisti niso predrzili zamenjati za komunistični emblem, kakor se je zgodilo v drugih državah sovjetskih satelitov. Enako je ostal nepremaknjen češki beli orel, ki je poznan na pečatu že l. 1250. Poprej so imeli češki suvereni v svojih pečatih tako imenovanega "plamenečega" orla. Prvo podobo in grb slovenske dežele Kranjske najdemo že leta 1269 na pečatu slavnega češkega kralja Otokarja Premisla II. V dragocenem heraldičnem kodeksu, ki je nastal med l. 1334-1372 pa je že vpodobljen v barvah: moder orel na zlatem polju, ob strani zapis: CRAYN.

Vso to pisano, stoletno zgodovino grbov, prav tako njihovo umetnost, nam razlaga heraldika, pravzaprav tisti, ki se z njo ubadajo, ki jo sistematično in resno raziskujejo, na podlagi dokumentarnih virov in obsežne heraldične literature. Seveda morajo dobro poznati vso grbovno simboliko, nasploh vse kar spada v grboslovje. Poznati morajo pravilno heraldično izražanje, zlasti pri opisovanju grbov; to imenujemo v mednarodnem, heraldičnem jeziku **blazoniranje**. Kaj pomenijo grbovne figure in kaj so heraldske figure ali podobe, mora pravi heraldik poznati in dobro razločevati. Vse zunanje ornamente in dodatke, ki so vedno del tako imenovanih "popolnih" grbov, so heraldiku znani in jih zna opisati in neukemu razložiti. Čim večje je število heraldične literature in jo študirajoči predela, popolnejše je seveda njegovo znanje. Bogati vir grboslovnega znanja so najstarejši pisani in risani grbovniški kodeksi. Le te so upodobili heraldiki-posamezniki, ki so se na dvorih poklicno ukvarjali z grbi in jih na turnirjih potrdili ali tudi zavrgli. V enem teh prvih heraldičnih kodeksih že najdemo grb kasnejše vojvodine Kranjske, skupaj z grbi

drugih slovenskih dežel in njihovega plemstva. Seveda je to prostovoljno nabiranje heraldičnega znanja, poleg študiranja zgodovinskih virov v različnih jezikih zamudno, vendar neizogibno. Potrebno je imeti veliko veselja, ki izvira izpodbuda in namena: obvladati popolnoma znanje heraldike. Včasih so heraldiko poučevali na marsikateri univerzi. Znani heraldični teoretik Johann C. Gatterer se v svoji knjigi Abriss der Heraldik pritožuje, da mu je tedensko odmerjeno samo dve uri poučevanje heraldike. V 135 paragrafih, na 113 straneh, z nemško natančnostjo, razlaga takratno grboslovje. Sicer pa je bil prvi traktat o heraldičnih postavah napisan že v XIV. stoletju. Napisal ga je italijanski jurist Bartolus de Saxo Ferrato, ki je umrl l. 1355. Njegovo delo De insigniis et arnis, ima še danes polno vrednost.

Znanje o heraldiki je na Slovenskem osupljivo zanemarjeno že dolga desetletja. Pa saj tudi ni čudno. V prvi jugo-državi se ni pisalo o našem grbu, odkar je bil potrjen grb, katerega so nam dali Srbi. V drugi, titovski jugo-državi, v dobi 45 letne komunistične diktature, bi obravnavanje grbov, zlasti nekdanjega plemstva, veljalo za nekaj obscenega, če ne še kaj hujšega. Ne pozabimo, da so v času revolucije zažgali in razdeljali večino gradov. Zagoreli so v nočeh groze, z njimi neprecenljive umetnine, nenadomestljivi arhivi in knjižnice. Lastnike gradov so pobili, razen tistih, ki so se pravočasno rešili. To barbarsko divjanje je posebno uspelo v takratni Ljubljanski pokrajini, kjer je laški okupator prepustil partizanski komandi velika področja za njihovo "osvobodeno ozemlje". Nasprotno pa je nemški okupator ohranil večino gradov na Štajerskem in na Gorenjskem, čeprav so partizani uničili marsikateri grad, ki je stal na samotnem kraju. Potrebno bi bilo napisati statistiko vseh požganih gradov in graščin na vsem Slovenskem. Razprava naj bi obsegala tudi seznam vseh požganih in razdejanih župnišč, cerkva, šol in kulturnih domov. To strahotno uničevanje narodnega premoženja spada prav tako v zgodovino NOB in OF!

Razumljivo torej, da se v tem času ni nihče predrznil diskutirati, kaj šele dvomiti o simbolu komunistične ideologije, ki je kot emblem predstavljal takratno socialistično republiko Slovenijo.

Šele ob propadu 45 letnega komunističnega režima, je razgibalo Slovence vprašanje novega grba, ki naj nadomesti prejšnji nedotakljiv OF emblem. Demokratični Slovenci, doma in po svetu, so pričakovali, da bodo novi ljudje, vsaj tisti, ki niso bili popolnoma impregnirani s komuno-marksistično ideologijo, izbrali primeren in zares slovenski grb. Tak, ki bi imel zgodovinsko podlago in ki bi ustrezal novi, demokratični Sloveniji. Države na zahodu imajo - v večini - svoje državne grbe povzete po svojih starih zgodovinskih grbih. Enako so v državah Vzhodne Evrope; narodi, ki so se otesli sovjetske ali komunistične tiranije, so segli po starih zgodovinskih grbih. Edino naša država, suverena republika Slovenija, je ohranila prejšnji emblem OF za svoj novi državni grb! O tem bomo obširno spregovorili v drugem delu naše razprave. Na kratko naj takoj napišemo nekaj pripomb. Kot povedano, je postkomunistična Slovenija ohranila stari emblem OF. Seveda je bil poprej skrbno apertiran in bil postavljen na

ščit. Tako zdaj ni več emblem, pač pa ga je vsaj formalno mogoče imenovati grb. Tisti, ki je grb "izumil", kakor se sam hvali, ga je opravičil z zavitim besedičjem ezoterične vsebine, opirajoč se na doktrino NEW AGE. Ravno v tistem času, se je kar čez noč pojavilo vse polno "heraldikov". V dnevnem časopisu so pisali in čenčali o znakih, grbih, zastavah, kakor je kdo pač vedel, in še veliko več, kar ni imel niti pojma. Preprosto so si izmišljevali in zapisali marsikatero neumnost. Za potrdilo teh trditev naj navedemo samo en primer izmed številnih "izumov" in "odkritij". V Delu smo brali: "V grbu rodine Andechs je bil trobarvni pas bele-modro-rde če barve". (!) Zato korajžni pisac takole sklepa: Od tam smo dobili grb in trobojnico. (!) Seveda ta, ki je to oslarijo pobral in zapisal, se ima zahvaliti drugemu, še bolj kompetentnemu oslu. Ne prvi in ne drugi zagotovo nista nikdar videla grba omenjene rodine. Nekdo se je posebno izkazal. Izbral si je neko žival, ki ni mitološka niti zoološke vrste in razglasil, da je to žival imela Karantanija v svojih pečatih in zastavah. Seveda ni mogel pokazati niti enega karantanskega pečata, kaj šele karantanske zastave. Pač pa imamo natančen naslov avstrijskega heraldičnega vira, kakor tudi ime risarja, ki je omenjeno žival narisal za neki resnični zgodovinski grb. Kdo bi si mislil, da bo njegova risba služila nekemu za tako epohalno "odkritje" stoletja! Drugi so priobčeno žival karikirali in zmaličili v pravo pošast in spominja na samega hudiča. Nekateri so posmehljivo in prezirljivo pisali o naših resničnih in zgodovinskih grbih. Vendar so nekateri, četudi so bili redki, ki so o slovenskem grbu pisali preudarno in resno. Manjkalo jim je poglobljenega znanja, kar seveda ni napaka. Upoštevali so, kar so drugi že od leta 1972 pisali, seveda zunaj Slovenije v koledarjih DsM v Celovcu in Glasu Korotana na Dunaju.

SLOVENSKI GRB V KRALJEVINI SHS (KASNEJE JUGOSLAVIJI)

Zanemarjanje študija heraldike in nepoznanje slovenskih grbov se nam je grdo maščevalo že v času po prvi svetovni vojski - 1918/19. Takrat so nas naši politični očetje pripeljali k Srbom. Naši novi gospodarji so nas sprejeli v svoj razvpiti "bratski zagrljaj", - bratovski objem. Ne samo "zagrljaj" tudi nov grb za Slovenijo so nam dali Srbi. Seveda po njihovi meri in okusu. Nič manj in nič več: dali so nam muslimanski mešec, sveto znamenje vsakega muslimama. To poglavje je potrebno posebno osvetliti.

S tem polmesecem, kateremu so kasneje priložili še tri zvezde, smo ostali vse do bliskovitega konca prve jugo-države. Leta 1929. / X. je takratni kralj Karadzordzevic Aleksander z dekretom prepovedal ime Slovenija. Z zakonom-dekretom je prepovedal slovensko zastavo. Slovenija je uradno obstojala le kot "Dravska banovina". Slovenci smo postali "Dravskobanovinci" neke jugoslovenske nacije, ki se je z omenjenim dekretom pravkar rodila. Obširna razprava o teh dogodkih je bila napisana v glasu Korotana št. 9, leta 1984, str. 9-52.

nadaljevanje sledi

ZA SLOVENIJO

Slovenska
 brazde

Četrtek, 7. april 1994 3

TAJNISTVO SLS SPOROČA

V torek so se predstavniki Slovenske ljudske stranke, Socialdemokratske stranke Slovenije, Zeleni Slovenije, Samostojna poslanska skupina in Ljubljanski odbor Narodnih demokratov krilo, pri SKD, dokončno dogovorili za organizacijo velikega protikorupcijskega zborovanja, ki bo pod geslom **Za slovensko demokracijo - brez korupcije** potekalo v soboto, 9. aprila 1994, na Kongresnem trgu v Ljubljani s pričetkom ob 11. uri.

Zbranim bodo spregovorili:
Janez Janša - predsednik SDSS
Marjan Podobnik - predsednik SLS
Vane Gošnik - predsednik ZS
 pisatelj **Jože Snoj**

V kulturnem delu bodo nastopili številni znani kulturni ustvarjalci.

Na zborovanje organizatorji vabijo vse, ki želijo podpreti prizadevanja proti korupciji in gospodarskemu kriminalu in se opredeliti za razvoj in razcvet Slovenije.

Udeležite se zborovanja v čim večjem številu, ter prinesite s seboj slovenske in strankarske zastave.

Gospodarski program za Slovenijo

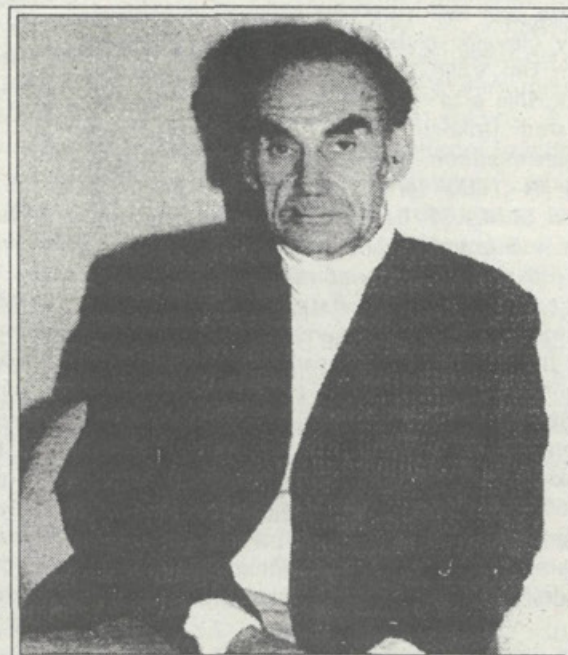
Gospodarski program za Slovenijo, ki ga pripravlja Civilna iniciativa, ima sledeča izhodišča:
 - hočemo Slovenijo, ki bo politično in gospodarsko neodvisna,
 - hočemo slovensko gospodarstvo, ki bo v večinski slovenski lasti,
 - hočemo uspešno gospodarstvo,
 - hočemo razjasniti vse finančne posle prejšnjega režima in vse divje privatizacije,
 - hočemo zakone, ki bodo prepovedovali in kaznovali vse finančne malverzacije.

Kako je do tega gospodarskega programa za Slovenijo prišlo? Zakaj se je zbrala skupina državljanov, se poimenovala Civilna iniciativa za Slovenijo ter začela seznanjati javnost s svojimi pogledi?

V mojem primeru se je to začelo z dvajsetimi listi, ki so se znašli brez povabila, na moji pisalni mizi. Na njih je bila napisana ponudba za nakup Slovenskih železarn; kupec je bila neimenovana finančna družba z Bermudov. Ko je bila ta ponudba postavljena na dnevni red Upravnega odbora železarn, sem se temu uprl. Podjetje z 10.000 uslužbenci in 1000 milijonov DEM knjižne vrednosti se vendar ne more prodati brez javnega razpisa! Pisal sem članke v časopise, razlagal svoje poglede na televiziji in se kmalu znašel v krogu ljudi, ki so, vsak na svojem področju, imeli podobne izkušnje. Sklenili smo, da bomo kot skupina civilne družbe zagovarjali politiko gospodarske in politične samostojnosti Slovenije ter zahtevali transparentnost vseh državnih finančnih poslov.

Temu je sledil projekt slovenskih železarn, kjer smo se zavzemali za večinsko slovensko lastništvo; sledil je projekt izgradnje avtocest, kjer smo se zavzemali za finančno transparentnost, za delo slovenskih podjetij in za okolje; sledil je projekt tujega in javnega dolga, kjer smo zahtevali revizijo bančnega poslovanja in jugoslovanskih dolgov. Pri vseh teh projektih nam je uradna gospodarska politika vedno nasprotovala: železarne se morajo prodati, avtoceste naj gradijo tujci, brez veljavnega zakona o urejanju prostora in brez nacionalnega programa prometne infrastrukture, javni in tuji dolg je treba plačati brez vsake revizije finančnega poslovanja.

Tako ne gre več naprej. Slovenija je bila del Evrope 1.500 let. z

izjemo zadnjih nekaj desetletij. Zahtevamo evropsko obnašanje v državni politiki in evropsko poslovno etiko. V kratkem bomo predstavili naš gospodarski program za pravno in socialno pravično in gospodarsko in politično neodvisno Slovenijo.

ANDREJ APLENC

Spoštovani gospod urednik!

V Sloveniji res ni vse tako, kot smo pričakovali. A nisem presenečen! Osebno me je odkrila "mlajša" generacija. Toda tudi tu je na delu cenzura...Razgovor, ki sva ga sestavila za Rodno Grudo z njenim novinarjem Ivanom Cimermanom, je izšel le v skrceni obliki. (Prilagam kopijo celotnega teksta). Prof. Lev Detela.

POGOVOR MED LEVOM DETELA IN IVANOM CIMERMANOM,
NOVINARJEM RODNE GRUDE.

1. V oni od na začetku vaše knjige objavljenih pesmi požgete domačijo in se poslovite od otroštva. Kam torej greste? In Kam pridete?

Knjiga DUH IN TELO, ki je nedavno izšla pri založbi Mihelač, je izbor iz več pesniških zbirk, oziroma nekakšen album poezije, kot sem jo pisal skozi mojega dobrega četrto stoletja emigracije. Ta je tako telo kot tudi duha postavila pred posebne preizkušnje z vrsto mejnih situacij. Že sam skok čez mejo v tako imenovano geografsko, jezikovno, miselno, politično drugačnost pomeni razmejevanje z ustaljenim, primarno domovinskim, varnim in urejenim in sproži vrsto odtujitvenih procesov. To zrcalijo uvodni teksti v knjigi DUH IN TELO, ki so nastali že pred tridesetimi leti in sem jih prvič objavil v tržaški zbirki proze in pesmi ATENTAT (1966). V mojem primeru je šlo sprva za radikalno, zelo kritično razmejevanje z domovinskimi osnovnicami, ki pa je, kot zna povedati tudi psihoanaliza, nujno in potrebno, če se želiš odtrgati od popkovine infantilizma in osamosvojit. "Izganjanje prednikov" ali "Požig domačije" je treba razumeti v tem kontekstu kot nujno razmejevanje z otroštvom, ko se ti primarne razsežnosti domovine v tujini prikažejo v novi, univerzalno osvetljeni luči kritičnih pristopov in razmejevanj. Istočasno pa gre tudi za razmejevanje s tedaj na Slovenskem ustaljeno normo "pravilnega" pisanja.

Moj pesniški začetek v ATENTATU sega namreč v čas, za katerega je bila v Sloveniji značilna vrsta represivnih protiumetniških postopkov in avtoritativnih stanj, ki so individualizirane, ekspresivne, uporne protagoniste izven tedaj razumljivega družbenopotrjujočega optimizma in harmonične intime hitro ekskomunicirala iz tolerirane družbenoumetniške igre, tako da se mnogi danes v domovini priznani literati svojo kariero začeli pravzaprav kot ilegalci na straneh večkrat prepovedanih literarnih glasilih (Perspektive, Beseda, Revija 57 itd.).

Anatemizirani literarni protagonist slovenske pesniške besede v tujini je zato moral začeti kot blodni sanjač z izzivi v načinu surrealne sanjske logike in s podtalnim humorjem, ki je vedno znova orožje vseh pozabljenih, zatiranih ali zapostavljenih.

2. Naslov vaše zbirke DUH IN TELO opozarja na klasične filozofske dileme "duh v telesu, telo v duhu". Kaj naj reši TELO - in DUHA v njem?

Ta stari rebus klasične (pa tudi sodobne) filozofije je bistveno pogojil srednjeveško (na primer Avguštinovo) razmišljanje o osnovnih principih bivanja. Zdi se, da se je v mojih pesmih problem ujel v pisani niz drastičnih eksistencialij, ki pričajo o krvavem krogu-tekku zgodovine, kot je vedno znova utemeljuje podaljšana roka, oziroma kategorija duha, tega večnega "netelesnega" bivanjskega principa, ki v človeški civilizaciji v dobrem ali skabem raste v Razum, Um, Volje, Predstave, Spomin, Spoznanje. Negativne izkušnje s to "zgodovino" pa tudi "človeško civilizacijo" sredi trpkosti osamitve v zdomstvu nujno pogojujejo pesimistično naravnost mojih tekstov. Pesem DUH IN TELO (prvič objavljeno v londonski pesniški zbirki SLADKOR IN BIČ v letu 1969) je treba zato razumeti tudi kot bistroumni nesmisel, ki postavlja pesnika, pa tudi ta svet, ujet v kolesja negativnih silnic, pod vprašaj s spleti posebne vrste groze in humorja, absurde groze strahu in čemernege obešenjaškega grotesknega humorja absurdnih sanj, v katerih so se znašli protagonisti tako imenovane človeške civilizacije, ki ima humanitas ponavadi le sprenevedajoče se na jeziku, medtem ko skozi zgodovino, kot pravim v naslovni pesmi nove knjige "ves čas rahlo teče kri", ker sta se pač ločila duh in telo in je konec raiskega pra-stanja, človek in njegove družbe pa izvrženi v plasti zgodovinske groze z njenimi mitološkimi in resničnimi zemeljskimi upravitelji (Adolf Hitler, Stalin, Džingiskan itd.).

3. V pesmi UMOR pravite, da "bodalo ni žoga". Kraljevska misel. Z žogo se igra nogometaš, z bodalom Srb, Hrvat, Musliman, jugo-brat. Gospod Detela, zakaj pa pesnik vihti bodalo in straši bralce s krvjo s cvetja? Je v strahu za popliteni duh dobe?

Mislím, da moramo seči pri analizi tekstov, objavljenih v DUHU IN TELESU, globlje, za skorjo različnih absurdnih

in manirističnih podob ter različnih paradoksalnih stopnjevanj. Iz strukture teh pesmi, iz kombinacij med njihovimi posameznimi sestavnimi deli, bi moralo zveneti, da je poetični svet tudi "vsebinsko" in "jezikovno" nekaj posebnega, oziroma bi to na vsak način moral biti. Po drugi strani sem tudi pesmi iz ATENTATU sledečih zbirk SLADKOR IN BIČ (1969), METAELEMENT (1970), LEGENDE O VRVOHODCIH IN MESEČNIKI (1973) ali CAFE NOIR (1989) pisal z željo, da bi v njih prišlo do izraza, kako je v resnici tako imenovana vsakdanja "resničnost" mnogo bolj fantastična, kot si ponavadi domišljamo. V tem smislu so te pesmi poziv k intenzivnejšemu doživljanju našega življenja, še posebej tudi našega notranjega življenja in naših čustvenih stanj. Zasedoval pa sem si še druge cilje. Zaradi odklonov do napačno razumljene zgodovine in njenih "avtoritet" so te v določenem oziru tudi "politične" pesmi. Toda hkrati, ko rečem, da so politične, razumem to političnost iz svojega subjektivnega pesniškega zornega kota, iz svoje "neoromantične", "fantastično-realistične" in "groteskno-gotske" literarne proti-pozicije. Moje pesmi so, to si upam trditi, lirična "fiction", ki v moderni obleki sledi starim evropskim tradicijam.

4. Je svet širši, če iz njega izženete prednike? Kot ste nakazali v ciklu ATENTAT.

Konfrontacija s TUIJINO ponudi pesniku, če ga v tujejezičnosti ne izpodnese, nove univerzalno zasukane literarne motive, v katerih so domovinske teme izpostavljene prevrednotenju in preoblikovanju sredi ves svet določujočih univerzalij. Ne vem, če se je slovenska poezija v zdomstvu, zakoličena v standardne tradicionalizme, kaj prida izpostavila temu prepihu sveta. Vsekakor ne smemo pozabiti, da ves čas, od kar nastajajo ti verzi, kljub mnogim pozitivnim dosežkom propada svet, ki ga ljubimo. Umira in izumira narava, okolje je kljub dobrih sklepom onesnaženo, mnoge živalske vrste so propadle, tehnološka hipertrofija ni premagala bede in lakote in neznanja v velikanskih predelih sveta, ki so ga mnogi "mogočniki" za vedno odpisali iz svoje zavesti, da sredi ruševin lažje spi, nore barbarske vojne so kljub dvem velikim evropskim megavojnam na dnevnem redu, mnogim predelom sveta groze katastrofe in kataklizme. V prenesem smislu pojejo moji verzi prav o vseh teh problemih. Pojejo, da je sredi takega bivanja, vsak dan konec sveta. Morda bo kak pazljivi bralec ob neurjih, ki jih opisujem, začutil, kaj pomeni "prihod mrzlega časa". Neki nemški kritik je ob teh tekstih, ki so izšli tudi v prevodih v različne tuje jezike in v dveh nemških pesniških zbirkah, zapisal, da bi jih bilo treba "prebirati kot eno samo veliko knjigo noči, kot razodetje hrepenjenja in groze ter apokalipse ter teme, ki je za Edwarda Younga čas nočnih tožb in žalosti, za Novalisa pa veliko obetajoči svet samožrtvovanja. Tu doživimo noč, skoraj kot neposvečen, grozen kraj, s hladnim večernim vetrom ob gorečih srcih."

5. V tekstih METAELEMENT prispate na konec sveta. Kateraga, kakšnega? Geografskega - ali notranjega, v svet TELESU, svet DUHA?

Mislím, da je treba pričujoče pesmi, ki izvirajo iz zelo temnih pokrajin mojega otroštva sredi druge svetovne vojne in iz prisil mladosti, brati z njihovo lastno pesniško govornico. Potem bo mogoče tudi tam, kjer fizično gledano ni mogoče prav ničesar videti, ker se v "somraku" celo "stenska ura ustavi" in "bolšči v nas steklo z razbitimi očmi" (pesem Kaj premišljuješ ponoči), razbrati hrepenjenja po drugačnem, "boljšem" svetu izven razpadajočih stanj strahu in ogroženosti, tako značilnih za odtujenost v zdomstvu. Isto velja za KONEC SVETA, oziroma DNO SVETA v METAELEMENTU. Recimo, da je to pesništvo, ki ni sodilo niti v aktivistično in niti v na sentimentalni način oblikovano rodoljubno literarno pokrajino, prihaja spet k svojemu primarnemu izvoru v slovenskem jezikovnem in družbenem okolju. Saj je danes več kot očitno, da moč pesniške imaginacije v svetu ne upada. Sicer pa bi subjektivnemu Pavčkovemu izboru, ki pa sem se mu popolnoma prepustil in podredil, lahko tudi ugovarjal, saj v DUHU IN TELESU ni nekaterih pesmi, ki jih v nemških in angleških prevodih omenjajo kot ključne.

Naj nekatere od teh izpuščenih omenim: Kaj je povedala noč, Hvalnica mesecu, Veliki požiralec, Umor v ulici Morgue, Slon, Izven krogotoka slik, Čudoviti Merlin, Sedmoglavec.

6. Če se vse okrutno ponavlja skozi tisočletja in so konstante vera, država, bog, vojna, človeštvo obtežene z grozo in strahom, je naloga pesništva pustolovščina. Ali ni tako?

Ja, DUH IN TELO je pravzaprav pesniška dokumentacija neke zanimive pa tudi nevarne pustolovščine. S pomočjo JEZIKU sem skušal obkrožiti in demaskirati grozljivosti, nasprotja in absurdnosti tako imenovanega "realnega človeškega življenja", torej ne le "realnega socializma", kot bi morda pričakovali od človeka, ki je živel kar tri desetletja v zdomstvu. Toda potem, ko sva 8. avgusta 1960 z ženo vstopila na ljubljanski železniški postaji na vlak za Dunaj, to vendarle ni bil ekspres neke doživljenjske vožnje sredi predolgo časa zamejene svetovne in slovenske družbenopolitične stvarnosti brez možnosti povratka v konkretno avtentično prisotnost na rodni tleh. Po tem ko si odpotoval, se z novo izkušnjo in vsebino vračaš k sreči nazaj domov. Če zdaj, iz tega zornega kota, gledam na poezijo, ki sem jo pisal v tujini, lahko rečem, da zrcali vse atribute pa tudi pomanjkljivosti pisanja, ki nastaja izven konkretnega stika z domačim okoljem. Toda v tej osamljenosti, izolaciji, je po drugi strani tudi značilna posebnost in moč take literature. Usmerjena je k demaskiranju nehumanega in negativnega, toda k demaskiranju s pomočjo posebnih poetoloških sredstev, kar je pravzaprav stara tradicija literature, tudi novodobne literature človekove odtujenosti v industrijsko-tehnološkem teristočasno dirigistično-birokratskem svetu vseh barv. To potrjuje tudi velika linija kritične literature zavestnih in podzavestnih človekovih prisil, ki je nakazana z imeni Gogolj, Dostojevski, Camus, ki so v mojih študentovskih ljubljanskih letih ob tedaj pionirskih slovenskih literarnih imenih Dane Zajc, Lojze Kovačič, Peter Božič, Gregor Strniša, Rudi Šeligo poleg Edvarda Kocbeka najbolj vplivali na moj začetni razvoj. Življenje in delo sredi tujejezičnega, predvsem nemškega sveta, je pozneje moj položaj "odtujenega posameznika na robu" še poglobilo in utemeljilo. Tedaj sem se vidneje srečal tudi z mednarodno liriko 20. stoletja in njenimi teorijami. Skušal sem rasti čez meje enodimenzionalnega, v avtentično izpoved človeka-dvoživke na pragu nekega novega, univerzalnega časa pluralno sestavljenega iz številnih narodov in etnij, a še vsaj z eno nogo v močvirju strahu, groze in nehumanih devalvacij, kot jih neprestano spočenja to nesrečno krvavo stoletje, ki se zdaj bliža svojemu zaslužnemu koncu. In vendar: nad našim obdobjem se ves čas kot neuresničeni obet ali veliki privid bliska za mnoge socialno, politično ali etnično neprivilirane še vedno neizpolnjena vizija novih afirmacij in humanizmov. Mislím, da je v času, v katerem so bili mnogi avtentični predeli književnega ustvarjanja doma in po svetu podvrženi nenehnim represijam ali celo likvidacijam, za sodobnega pesnika groteska, ironija, surrealna parafraza lahko še vedno tisto legitimno sredstvo, ki kaže pravi obraz stvari in mnoge negativnosti v naši komplicirani in čudni zapredenini življenja postavlja zaslužno pod vprašaj.

Zupnijska hranilnica in posojilnica "Slovenia"

Vam nudi razne finančne usluge. Posojila za hise, avtomobile, potovanja, studij itd. Vasi prihranki pa se obrestujejo po najvišji možni stopnji.

Poslužite se nase
slovenske finančne ustanove!

UREDNE URE

na 618 Manning Ave., Toronto

Torek-Sreda	10 am - 3 pm	
Četrtek-Petek	10 am - 8 pm	
Sobota	10 am - 1 pm	Tel. 531-8475

na 739 Brown's Line, Toronto

Torek-Sreda	10 am - 3 pm	
Četrtek-Petek	10 am - 8 pm	
Sobota	9 am - 12 pm	Tel. 255-1742

v Hamiltonu pri sv. Gregoriju Velikem

Petek	1 pm - 8 pm	
Sobota	10 am - 1 pm	Tel. 578-7511